

Zaans Symfonie Orkest

Variations sur un Thème Rocc

onder leiding van **Coen van 't Hof**

Solist:
Sebastiaan van Halsema, cello

Tema	Moderato assai quasi andante
Variatie I	Moderato semplice
Variatie II	Tempo del tema
Variatie III	Tempo del tema
Variatie IV	Andante sostenuto
Variatie V	Andante grazioso
Variatie VI	Allegro moderato
Variatie VII	Andante
	Allegro vivo

PAUZE

zondag 22 april 2007, 15.00 uur
Westzijderkerk Westzijde 75 Zaandam

Georges Bizet

Petite Suite d'Orchestre (Jeux d'enfants), opus 22

N° 1 Marche (trompette et tambour) Allegretto
N° 2 Berceuse (la poupée) Andantino quasi andante
N° 3 Impromptu (la toupie) Allegro vivo

stimuleerde in plaatselijke afdelingen de koorzang, promoveerde het muzikale onderlichaal en werkte daardoor mee aan de verhoging van de muzikale standaard van de steeds professioneler wordende symfonieorkesten. Sommige plaatselijke afdelingen stichtten muziekscholen; die in Amsterdam de naam van de eigen stadsakademie droegen. De Maatschappij bestaat nog steeds en de solist van vandaag heeft een vernoemde prijs in de wacht gesleept.

Toonkunst ging door met dat streven, ook nadat België zich had afgescheiden van Nederland. In 1914 werd de Toonkunst in zijn greep kreeg. Met nog meer elan werd het grootse verleden van de Toonkunst hersteld. Dat gebeurde met name onder invloed van de dichter Jan Pieter Heijde die onder meer het gnomonische lied 'De Zilvervloot' bejubelde, het karretje op de zandweg bezong en de man door de hemen liet schijnen. Heijde was van 1843 tot 1866 secretaris en de officieuze leider van Toonkunst. Johannes Verhulst, nu vooral bekend van de straat achter het Concertgebouw, was zijn trouwe medestrijder.

Verhulst beschouwde het als zijn taak de Nederlandse taal van muziek te voorzien. Zijn liederen werden veelvuldig ten gehore gebracht door de Toonkunstkooren. Bijvoorbeeld de Amsterdamse afdeling waar Verhulst zelf lange tijd dirigeerde. Of het gemengd koor 'Joh. J.H. Verhulst' uit Krommenie dat in 1867 werd opgericht en in 2001 wegens gebrek aan leden werd opgeheven. De afdeling voor Zaandam en omstreken werd pas laat opgericht en wel op 20 juni 1924, als koorvereniging van Denise Rosing. Bij zijn tweede les wist hij met trots: Wie de eerste dirigent was, is in de annalen niet meer te vinden. Wel is bekend dat F.J. Op zijn twaalfde, hij was toen net brugklasser op het Zaanse Sicking het koor leidde van 1933 tot eind Talent Klas van het Amsterdams Conservatorium. Zijn jaren vijftig. Onder zijn leiding genoten de lessen van Dimitri Ferschtman. Sebastiaan studeerde in jaarlijkse uitvoeringen van Beethoven's vakopleiding. Na het Passon een bekendheid die verhuisde hij naar Zaanstreek reikte. Guildhall School of. Inmiddels is hij Zaanse Orkestvereniging, Naast zijn reguliere onder leiding stond van Pi imponerend aantal Deze verliet het orkest in Anner Bijlsma, Valtje dirigent van het Rotterdam

NUM COCOA, HONIG-LAANFONDS, MEVROUW VOGEL-DE PRINS BERNHARD CULTUURFONDS, DE GEMEENTE ZAANSTAD, DE HEER VOSBEI, KUNSTDRUKKERIJ MERCURIUS, DE STICHTING P.M. DIJVIS, MEVROUW KLOK, DE VERKADE STICHTING, DE MAATSCHAPPIJ NUT VAN ALGEMEEN, RAW MANAGER & CONSULTANCY, DE FIRMA VERWEY.

Sebastiaan van Halsema (geboren in 1985) speelt acht jaar zeer intensief. Hij is begonnen op de Gemeente van Denise Rosing. Bij zijn tweede les wist hij met trots: Wie de eerste dirigent was, is in de annalen niet meer te vinden. Wel is bekend dat F.J. Op zijn twaalfde, hij was toen net brugklasser op het Zaanse Sicking het koor leidde van 1933 tot eind Talent Klas van het Amsterdams Conservatorium. Zijn jaren vijftig. Onder zijn leiding genoten de lessen van Dimitri Ferschtman. Sebastiaan studeerde in jaarlijkse uitvoeringen van Beethoven's vakopleiding. Na het Passon een bekendheid die verhuisde hij naar Zaanstreek reikte. Guildhall School of. Inmiddels is hij Zaanse Orkestvereniging, Naast zijn reguliere onder leiding stond van Pi imponerend aantal Deze verliet het orkest in Anner Bijlsma, Valtje dirigent van het Rotterdam

In diezelfde zomer volgde Sebastiaan nog een Academie voor Strijkers, in Slot Kapfenburg in Lauchheim (Duitsland).

Sebastiaan geeft, met zijn vaste pianiste Arina Aartsen, ook regelmatig concerten in Nederland. Dat doet hij inmiddels op een spiksplinternieuwe cello, een instrument dat is gebouwd door de opgevoerde Guust Franx, een goede gevoel heb mogen bijdragen.

Coen van 't Hof, een interview

duurde, kwam er voor mijn gevoel geen eind aan.

I: Hoe is je muzikale ontwikkeling daarna verder gegaan?

C: Op mijn achttiende ben ik met hoofdvak trombone toegelaten op het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. In die tijd ben ik voornamelijk bezig geweest mij te specialiseren als uitvoerend musicus en heb ik haast geen dirigeerstokje meer aangeraakt. Vanaf mijn tweede studiejaar ben ik gaan remplaceren in de Nederlandse symfonieorkesten en ensembles. Met name in het Koninklijk Concertgebouw Orkest, het Schönberg Ensemble en het ASKO-ensemble heb ik een grote muzikale ontwikkeling doorgemaakt; onder andere

I: en wanneer ga jij fluitend naar huis?

I: en puur voor jezelf?

I: Wanneer ben je begonnen met dirigeren?

C: Dat zijn met name de concerten. Het gaat er mij niet nu mijn "kick" uit krijg is als er echt muziek is gemaakt

C: Toen ik 16 jaar was en net trombone gevoel heb het orkest echt in mijn vingers te hebben. De speelde, heb ik voor het eerst ingevallen voor de wegging en gelukkig is dat met het Zaanse Symfonieorkest dirigent van de IJmuider Harmonie. Het

bleek achteraf niet om het Concert-Orkest. *I: Ik wil je graag bedanken voor dit interview, is er nog* maar om het Jeugd-Orkest te gaan. Gelukkig

maar want dat bleek al moeilijk en eng C: Jazeker, er is een ding waar ik graag aandacht voor genoeg en hoewel het maar een uurtje

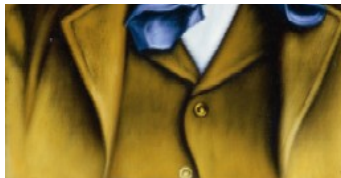
de overheid de subsidies voor de kunst zeer drastisch w samenleving waarin een programma als Idols wordt ver

schrijnend om te zien dat goede gezelschappen steeds m bewaren. Als de restanten van onze samenleving later o

ons niet identificeert met een Big Brother- of Idolssam cultureel leven waarin plaats was voor vele amateurs die orkesten zoals het Zaanse.

ac. 7

In zijn vrije tijd ging hij hoewel hij op dit gebied geen met weinig succes. Dat koor en orkest maakte dat als had. Het betekende een publiek. Het bracht hem meteen zoveel roem dat hij zijn baan inget kon wijden aan het componeren en dirigeren.

ompensteh, lingen en teg
Aan tangelijne talent o
een jstn kann
zijn neigin
handbasis. Nic of tsjechisch begreep adreer wa
riepen te bekwonde dog op aljk bij het grote
levt op en orkest omgecencenzinhendeta
stimulator 'slecht geschreven en onspeelbaar'.

Zijn succes kende geen grenzen en al spoedig werd zijn naam oecht buitenland, want Bohemen behoorde in die tijd tot het Oostbrahms die hem weer bij anderen introduceerde. Onder andere voor zijn composities interesseerde. Vooral door zijn Slavische Dvořáks muziek nu snel.

De bekendin Wenen. Dat hij de adovrijle niet evenwel, v
wantsij te beziecht. Hij traktul heravie von eta
hij 77 beledertge. In Slavo jak edik wih her
dars om (1878) grheidert de plangstelling end
van zijn eerste symfonie plaats.

Het verdere buitenland lonkte. De grote Europese orkesten nodi dirigeren. Zeker negen keer bezocht hij Engeland, waar men een eredoctoraat aan de universiteit van Cambridge.

Quat hkn grito mrohemwerk tejk mivale
overvredeligijk want Tserde. Hjk was geit zlf
moeite een door hem aangevangen werk tot een, in zijn
niet altijd tevreden over het resultaat. Als derde probleer

Het toppunt van zijn roem behaalde hij toen hij werd benoemd Conservatory of Art" in New York. Hij ontving er een werkelijk van het conservatorium werd, de hoogste maatschappelijke positio

in dachtige jaar, hef pas gaatinge "National
vorpstelijk honorarium voor. Deze functie
toen het Tsjechische muziekerew
waren opgelost, ontvin

Dvořáks muziek is een bij uitstek Tsjechische muziek, die hij schied in de nationale culturele stroming greep men met graagte terug naar het nationale werken waarmee hij zijn grootste roem vergaarde waren zijn *Motus dieg* en *symfonie*. Maar hij deed meer. Hij creëerde een omvangrijk oeuvre dat symfonie

landhuizen na beschikkinge. Vranick gehode
Hij in rades. Dat deden worden ook de garsid
Atas dieg dars anken de Sjkovskien dule 87.
pfohétique) op en's op 28 oktober 1893 in
première. Enige

wordt omspeeld

- variatie 4: harmonisch getinte zestiendenvariatie in solocello; bij tussenspel
- variatie 5: thema in de fluit boven een reeks trillers in de solocello; ter afsluiting van de solocadens
- variatie 6: sprekende mineurvariatie in de cellosolo met pizzicato
- variatie 7: marsachtige tweeëndertigsten variatie in de solocello; in dialoog met de eerste fluit en de eerste hobo
- coda

- Pjotr Iljitsj Tchaikovsky
- Peter Tsjaikowski
- P.I. Tchaikovsky
- Pjotr Iljitsj Tsjaikovsky
- Tsjaikowski
- Peter Tsjaikowski
- Piotr Iljitsj Tsjaikowsky
- Tsjaikowsky
- P.I. Tchaikovsky

Rococo is de naam van een Europese stijlstroming die halverwege de achttiende eeuw in de mode was. De naam is een contaminatie van het Italiaanse woord *barocco* en het Franse *rocaille*. Dat laatste woord duidt een asymmetrisch schelpmotief aan, waarmee men in die tijd de interieurs verfraaide.

Waar de barok zich richtte op weelderigheid en monumentaliteit, staat Rococo voor elegantie, frivoliteit en luchtigheid op de vierkante centimeter. Een Louis XV-stoel is op en top rococo en het kasteel Sans Souci in Potsdam is het ook.

Rococo komt ook in de muziek voor. De naam **Bizet** is een voorbeeld van een naam die aan de Rococo-esthetiek is ontleend. Zijn muziek wordt gezien als een van de meest verfijnde versieringsvormen uit de 19e eeuw.

Heewel Tchaikovsky in een latere periode de Rococo-esthetiek heel overtuigend toegepast. Hij nam als uitgangspunt een bestaand thema en verfraaide het met de meest verfijnde versieringen omheengebreid.

De naam **Bizet** is een voorbeeld van een naam die aan de Rococo-esthetiek is ontleend. Zijn muziek wordt gezien als een van de meest verfijnde versieringsvormen uit de 19e eeuw. Hoewel Bizet als de maker van één hit bekend is, heeft hij ook andere belangrijke werken gecomponeerd. Het verhaal gaat dat zijn ouders de naam **Georges** zouden kunnen afleiden van een componist die hij al zijn eerste stukjes had gecomponeerd.

Het leek wel of hij het nu van bewerkingen moest hebben. De toneelmuziek in 1872 schreef, kreeg de handen namelijk weer niet op elkaar. De latere bevredende dat wel. De eerste bewerking is van Bizet zelf en de tweede van zijn vader. Bizets grootste succes is evenwel zijn *Carmen* geworden. In 1874 voltooide de componist de opéra-comique naar de gelijknamige novelle van Prosper Mérimée. Hij had de moeite één klap af te rekenen met de vele mislukkingen die zijn zelfvertrouwen had. Zijn debuut in Parijs in 1875 was echter ook weer een succes, vooral vanwege het realisme dat aanstootgevend werd gekwalificeerd. Het leek weer een compleet fiasco te worden. De Weense première in datzelfde jaar, waarbij de gesproken dialogen waren verwerkt in recitatieven, gecomponeerd door dezelfde Guiraud die *L'Arlésienne* bewerkte, werd niet meer meegemaakt, want na de grote Parijse deceptie was hij niet meer terug. Hij overleed lang daarna overleed hij na een dubbele hartaanval: 37 jaar oud.

De Petite Suite d'Orchestre, die u vanmiddag hoort, is dus een bewerkte versie van de Petite Suite voor piano vierhanden. Het eerste deel, de mars 'trompette et tambour', had hij ook al eerder gebruikt, namelijk in de opera Ivan IV.

Je merkt meteen dat Bizet een meester was in het orkestreren, want de toegevoegde waarde is enorm. De delen zijn zeer afwisselend, zoals ook de kinderspulletjes verschillen van rustig naar druk. Die verschillen weet Bizet te verklanken in een compilatie van originele, geraffineerde melodieën en harmonieën. De stemming wisselt voortdurend van fel naar dromerig, van vrolijk naar somber, van fijn naar krachtig naar geraffineerd.

Wij zorgen voor uw instrument.

De Swaan Lotharstraat 6 | 1301 NH Zaandam | tel. 075 63 61 41

Muziekwetenschap aan de Rijksuniversiteit van Utrecht en Rotterdam.

Behalve theoreticus was hij ook organist en dirigent. Zo van de hand met een omvangrijk repertoire in Utrecht en was hij ook al eerder gebruikt, namelijk in Londen en vele andere kerken in de lande. Dat moet hij gedaan hebben.

In zijn composities merk je aanvankelijk een duidelijke maar alrege weet hij hoe een eigen stijl te ontwikkelen. Zijn muziek is veelkleurig met veel tegenstrijdigheden; vrolijke door dramatische; langzame door snelle.

Zijn oeuvre omvat ruim vierhonderd werken. De helft daarvan is religieuze koormuziek, waaronder de herdenking van de Slag om Arnhem, Responsura uit 1972. De andere helft bestaat uit kamermusiek, symfonieën, concerten en een aantal

075 6145602

In het Zaanse Symfonie Orkest speelden:

Eerste viool: José Vosbergen-den Teuling, Anja Blekkenhorst-Stalknecht, Maaïke de Jong, Agnes Leguit-Ingenhoes, Roeland Wezelenburg

Tweede viool: Ellis Verreijt-Couteaux, Ruth Cobelens, Klaaske Mulder-van der Ploeg, Ton Roling, Marja Sinkeldam-Kramer

Altviool: Brigitte Baas-Brinkman, Wobbe Treffers, Theo Wezelenburg

Cello: Jeannine Groenheiden-van der Vegt, Marie-José Muller, Herman Tromp

Contrabas: Saskia Andriessen

Fluit: Jacco Verburgt, Adri Boon

Hobo: Nelly Jongh, Edwin Schager

Klarinet: Louise Nieuwenhuijs, Nel de

Fagot: Fred van Draanen, Marga Lütjens

Hoorn: Nancy Koot, Rieta Mulder

Trompet: Edwin Duineveld, Erna Verver

Vries